

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ГР. СМОЛЯН
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „ЖЕНДА”, ГР. КЪРДЖАЛИ

п.к.6600, гр. Кърджали, ул. „Васил Левски”2, тел./факс: +359361/6 53 96, e-mail: dlsjenda@ucdp-smolian.com

А Н А Л И З

НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ И ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ВЪНШНИ ЕФЕКТИ ОТ
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ ВЪРХУ ДЪРВЕСНИТЕ И
НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ И ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ
ОБХВАТ НА ТП ДЛС „ЖЕНДА”, ГР. КЪРДЖАЛИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

I. УВОД

ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали си поставя приоритетни цели свързани с осигуряване провеждането на последователна и координирана горска политика и да създаде необходимите условия за гарантиране и подобряване на устойчивото управление на горите на територията си, да има жизнени, продуктивни и много функционални гори, да има устойчив и конкурентоспособен сектор, съхранено биологично разнообразие, количество и качество на водните ресурси в горските територии, да запази и обогати екологичните, социалните и икономическите функции на горите.

Държавните горски територии на стопанството са 46753,8 ха. Горските екосистеми в района са много ценни в екологичен, социален и икономически аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали през 2023 г. извърши следните горскостопански дейности:

- 1) Дърводобив включващ добив и продажба на общо количество дървесина в размер на 31667 м³ лежаща маса.
- 2) Маркиран лесосечен фонд за 2024 г. в размер на 65542 м³.
- 3) Лесокултурни дейности:
  - Залесяване – 35 дка;
  - Попълване на култури – 45 дка;
  - Отглеждане на горски култури – 378 дка;
  - Отгледни сечи без материален добив (осветление) – 335 дка.
  - Ограждане на култури – 2910 л. м.
- 4) Лесозащита – третиращи с летателна техника са 600 дка срещу вредителя борова процесия, което е проведено на 03.09.2023 г.
- 5) Изграждане на нови и поддръжка и ремонт на съществуващи временни горски извозни пътища.
- 6) ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали ежегодно изготвя и защитава Годишен план за защита на горските територии от пожари и Оперативен план за действие при гасене на пожари в горски територии при подаден сигнал за пожар.

7) Социални дейности със заинтересованите страни и местните общности във връзка с разнообразяване и развитие на рекреационните функции и туризма. Друг важен момент е прилагане на методите на горската педагогика свързана с обучения на децата от различни възрасти, изразяващо се в запознаване с дейностите на лесовъдите и участие в залесявания по случай честванията на предстоящите празници.

II. АНАЛИЗ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

1) Негативен екологичен външен ефект

ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали е свело до минимум негативните екологични външни ефекти чрез добре разработени системи за управление.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми и цели екосистеми. За предотвратяване на негативните въздействия върху водните ресурси са предвидени израждане на скари и мостове над постоянни водни течения, там където ще има извозване на дървени материали, както и буферни зони около водните течения там, където не се извършват дейности. Не са извършени залесявания с неподходящи дървесни видове, като са спазени указанията на МОСВ за използването на местни видове при извършване на нови залесявания в защитени зони. С провеждането на всички дейности в горите не е намалена устойчивостта на насажденията срещу различните абиотични и биотични въздействия. При дадени предписания от проверки са предприемани действия за изпълнението им.

Всяка една планирана дейност оказва някакъв процент негативен екологичен ефект. Преди започване на каквато и да е дейност се вземат мерки негативния екологичен ефект да бъде сведен до минимум и по възможност да бъде избегнат. Обществото реагира на извършваните дърводобивните дейности, особено в горските територии намиращи се в непосредствена близост до населените места, без да се осъзнава, че не навременното извършване на отгледни мероприятия водят до намаляване на устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на биотични и абиотични въздействия - като ветровали, ветроломи, снеговали, снеголоми и разпространението на насекомни вредители. Влошаването на здравословното състояние на горите увеличава риска и от възникване на горски пожари.

2) Негативен социален външен ефект

В териториалния обхват на ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали, негативният социален ефект от дейността му, е сведен до минимум. Местното население е задоволено с дърва за огрев. Не се нарушават правата на собственост, не се нанасят имуществени вреди, както и негативно въздействие върху пътната и комуникационна инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа. Няма негативно въздействие върху водоизточници и негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование, религиозни и културни средища, места с историческа значимост и др.), няма негативни въздействия върху ловностопански дейности на местните общности.

III. АНАЛИЗ НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

При изпълнението на всички горскостопански дейности ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали, може да посочи следните позитивни примери **на екологичен и социален ефект**:

1. Горите във вододайни зони осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
2. Микроклимата в района не се повлиява от изведените сечи.
3. Горите се стопанисват по подходящ начин, осигуряващ поддържането на генетично и биологично многообразие.
4. Местообитанията се запазват, а в увредените площи от биотични и абиотични въздействия са предприети мерки за залесяване и подпомагане на естественото възстановяване.
5. При залесяване се използват само местни видове, като семената са добити от горски територии в района.
6. Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охраната на горските територии.

7. Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация, туризъм и други.
8. Съществуващите горски пътища и туристически маршрути се поддържат.
9. Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
10. Осигурява се информация на заинтересованите страни.
11. Подпомагат се местните общности в критични ситуации и много други.

Анализът от извършените наблюдения до момента показва, че горите на територията на стопанството са в сравнително добро здравословно състояние, въпреки последствията от падналите обилни снеговалежи през месец март 2015 г. и последвалите повреди от стъблени вредители, като се положили значителни усилия на лесовъдите да се справим с усвояването и предотвратяването на каламитети. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листове се изпращат в Лесозащитна станция гр. Пловдив. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане на почвената ерозия в следствие на горскостопанската дейност до минимум. Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовите за предварителна идентификация на ключови елементи и технологичните планове, са дадени препоръки, които се спазват. Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Следствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са под допустимите 2%. През последното десетилетие се наблюдава много добро естествено възобновяване. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитания и типа гора в района и предполага по-висока продуктивност на гората. С оглед положителните резултати от анализа, ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали приключва 2023 година с добра оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Директор на ТП ДЛС „Женда“ гр. Кърджали: .....п.....

/инж. Радослав Боев/

п - Налице е положен подпис, като същия е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679).